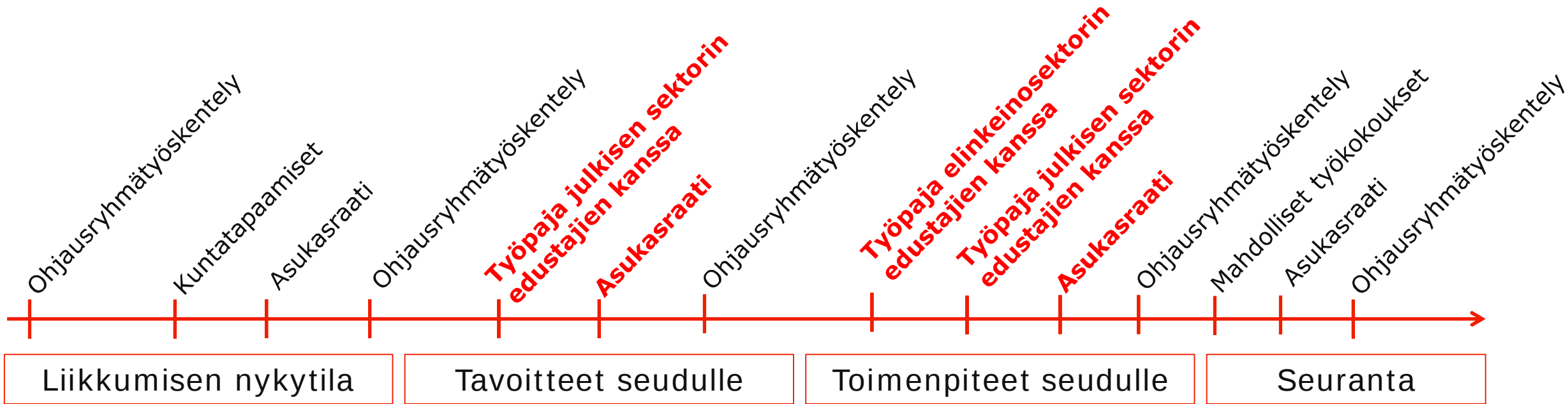


An aerial photograph of Kuopio, Finland, showing the city's urban landscape, the harbor with several ferries, and the surrounding green hills. A semi-transparent white box is overlaid on the center of the image, containing the title text.

LIITE 2: VUOROVAIKUTUKSEN YHTEENVETO

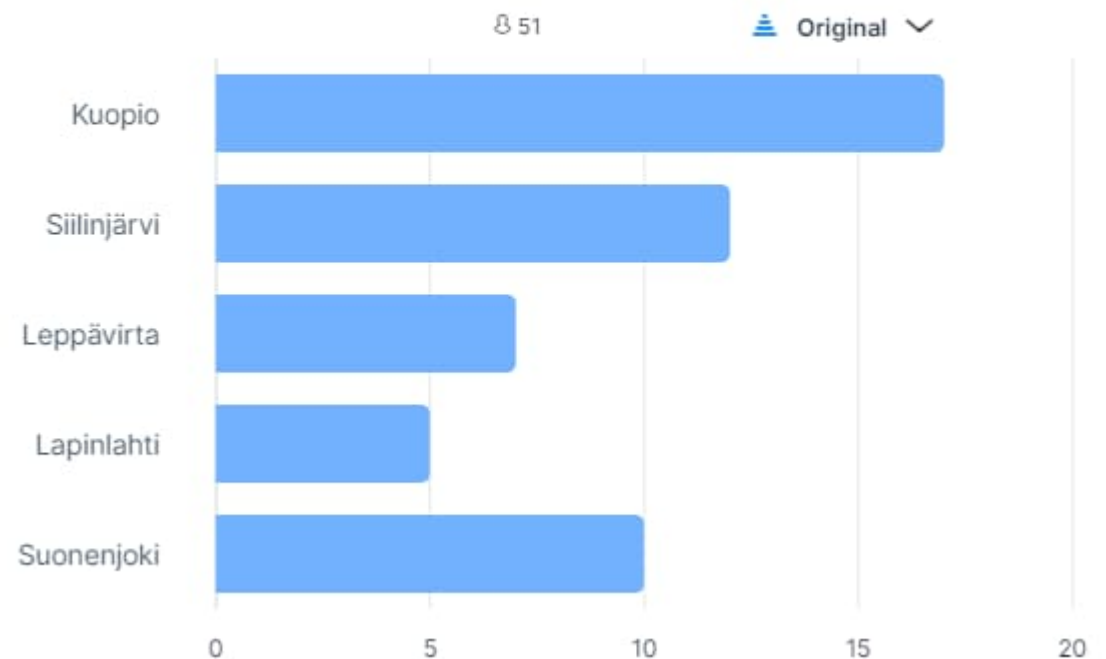
Kuopion MAL-seudun kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman SUMP-prosessi -VUOROVAIKUTUS



Asukasraati

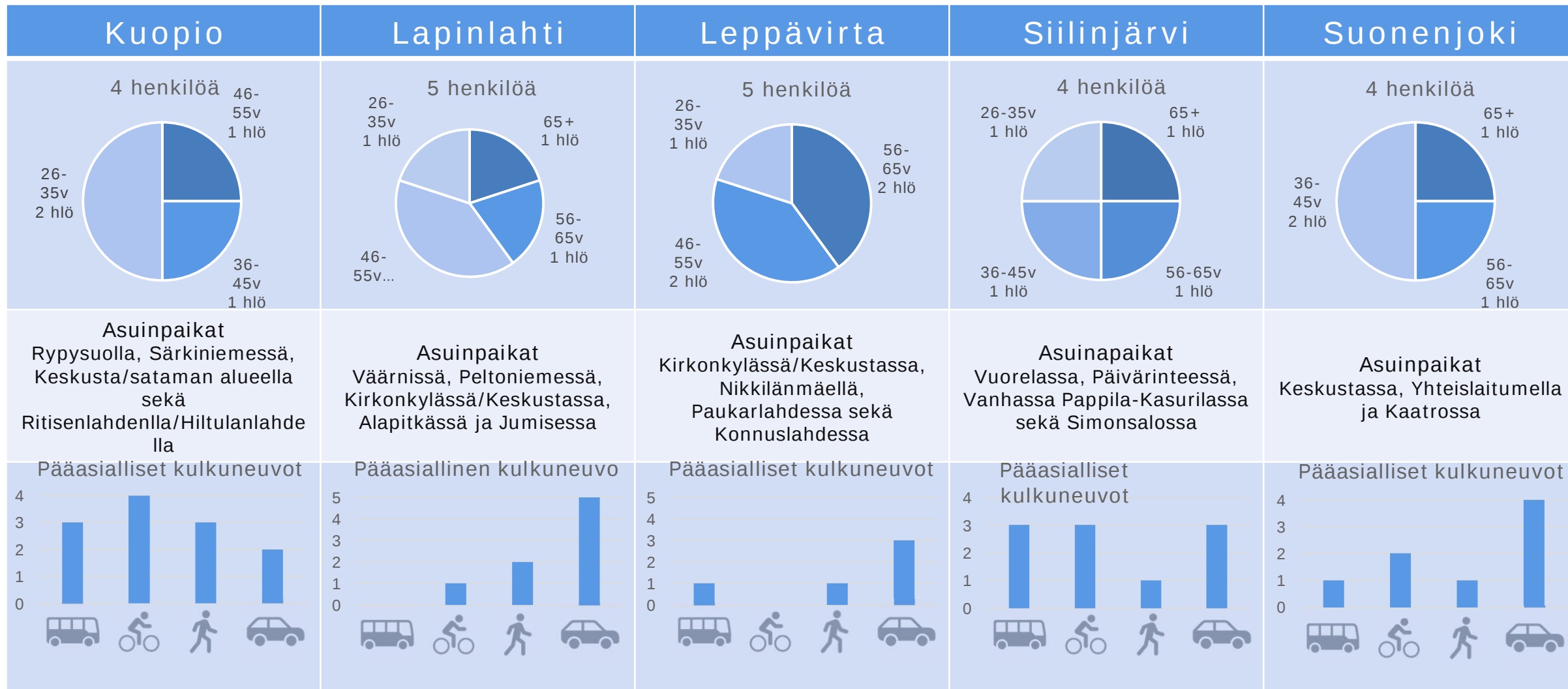
- Asukasraatiin oli hakijoita yhteensä noin 45
 - Todellisuudessa enemmän, mutta kaikki eivät jättäneet yhteystietojaan
- Lopullinen kokoonpano muodostettu huomioiden maantieteellinen kattavuus, ikäjakauma, eri tausta kulkumuodot
- Asukasraadin roolina on:
 - Osallistua seudullisen suunnitelman laatimiseen sovituissa työvaiheissa
 - Tuoda esille paikallisia näkökulmia seudullisen suunnitelman tueksi
 - Kommentoida esitettäviä ratkaisuja
 - Viedä tietoa eteenpäin paikallisiin yhteisöihin

Asuinkunta



Asukasraadin työpanos hankkeessa

- Pidettiin neljä (4 kpl) asukasraadin tapaamista:
 - Tapaaminen 1: Työn esittely ja asukasraadin rooli (Tilaaja mukana)
 - Tapaaminen 2: Tavoitteet ja keskustelu (Tilaaja mukana)
 - Tapaaminen 3: Toimenpiteet ja keskustelu (Tilaaja mukana)
 - Tapaaminen 4: Työn tulokset ja keskustelu (Tilaaja mukana)
- Kaikki tapaamiset pidettiin etänä (Teams)
- Asukasraadin pääasiallinen työpanos koostuu edellä mainituista tapaamisista
 - Asukkailla on lisäksi ollut mahdollisuus tutustua työssä tuotettuun aineistoon ja kommentoida sitä.
 - Asukasraadin tapaamiset on pidetty ennen ohjausryhmän kokouksia. Ohjausryhmälle on tuotu tiedoksi asukasraadin terveiset.
- Asukasraadin tapaamisista 2 ja 3 on yhteenvedot tässä liitteessä.



Asukasraati

Kiinnostuksen kohteet

Asukasraatiin valitut ovat kiinnostuneita:

- Kehittämään tulevaisuuden ratkaisuja turvallisuus, ympäristö ja taloudellisuus mielessä
- Kehittämään kaikkien eri-ikäisten asukasryhmien ja erityisryhmien huomiointia suunnittelussa
- Kehittämään syrjäseutujen ja pienten kuntien yhteyksiä sekä taajamien välisiä yhteyksiä
- Kehittämään pyöräilyn, jalankulun ja joukkoliikenteen mahdollisuuksia
- Kehittämään liikenneturvallisuutta, saavutettavuutta, matkaketjuja ja liityntäliikennettä

Aikaisempi kokemus

Asukasraatiin valituilla on taustaa:

- Virkamiestoiminnasta ja toiminnasta luottamushenkilönä
- Yrittäjyydestä
- Järjestötoiminnasta
- Infra-alasta ja suunnittelusta



Yhteenveto:
Tavoitetyöpaja julkisen sektorin edustajien kanssa
4.9.2024

Ajankohta ja osallistujat:

- Tilaisuus järjestettiin 4.9.2024 klo 13-15.00.
- 21 osallistujaa
 - Ely-Keskus
 - Lapinlahti
 - Kuopio
 - Siilinjärvi
 - Suonenjoki
 - Itä-Suomen yliopisto
 - Savon ammattiopisto

Taloudellinen kestävyys

- Hyödynnetään nykyisiä resursseja ja infraa mahdollisimman tehokkaasti
- Maankäytön suunnittelussa painopiste siirretty jo olevan infraverkon äärelle, uusia alueita ei avata lähiaikoina maankäytön suunnittelulle
- Maankäytön suunnittelulla suuri rooli -> maankäytön suunnittelun tulee tukea infraverkostoa ja kestävää liikkumista
- Seudun liikennejärjestelmän kestävyudessa kehitettävää mm.
 - Harrastuspaikat eivät välttämättä ole saavutettavissa joukkoliikenteellä
 - Joukkoliikenteen käyttömahdollisuudet myös esim. vuorotyötä tekevillä heikot
 - Kauppojen sijoittaminen niin, että on mahdollista päästä muillakin kuin autolla
- Seudun kuntien välisissä matkoilla yksityisautoilu vielä suuressa roolissa
- Kestävien liikkumismuotojen kilpailukykyä seudulla tulisi kasvattaa
- Elinkeinoelämän edellytysten turvaaminen turvaa taloudellista kestävyyttä

Ekologinen kestävyys

- Tahtotilaa joukkoliikenteen kehitykseen löytyy, mutta rahoitusta ei ole paljoa
 - ELY:n järjestämässä joukkoliikenteessä erityisesti haasteita
 - Kuopion ja Siilinjärven osalta joukkoliikenne kasvaa mukavasti
- Kestävän kehityksen suunta on oikea, mutta hidasta
 - Kuopiossa ja Siilinjärvellä kestävät liikkumismuodot lisääntyneet
 - Pienissä kunnissa kestävä kehitys haastavampaa
 - Kuntien sisäiseen liikkumiseen helpompi vaikuttaa, kuntien välinen liikkuminen edelleen autoilla
- Toimenpiteitä kestävä liikuttamisen edistämiseksi tehdään, mutta ne eivät ole vaikutuksiltaan riittäviä
- Tietoisuus kestävästä liikkumismuodoista lisääntynyt
- Sähköpyöräily auttanut osaltaan edistämään mm. työmatkapyöräilyä
- Liikenneinfran rakentamisella negatiivinen vaikutus luontoon

Sosiaalinen kestävyys

- Liikennejärjestelmän tasa-arvoisuudessa paljon kehitettävää mm.
 - Joukkoliikenteen esteettömyys
 - Kunnossapidon (myös talvella) parantaminen
 - Erityisryhmien huomiointi
 - Alueelliset erot joukkoliikennepalvelussa
- Liikenneturvallisuuden osalta keskittyttävä liikennekulttuuriin
 - Infralla ei enää ratkaista, vaan ihmisten käyttäytyminen ratkaisee
 - Jossain määrin mm. ajoneuvotekniikan kehittyminen auttaa
 - esim. mikroliikkumismuotojen kääntöpuolena uudet onnettomuudet
 - Sosiaalisen turvallisuuden huomiointi
- Joukkoliikenteessä haasteita myös informaatio-, lippu- ja maksujärjestelmissä
- Ilmasto ja päästötavoitteet ovat kovia ja tekemistä on vielä paljon



Yhteenveto: Asukasraati tavoitteista 12.9.2024

Ajankohta ja osallistujat:

- Tilaisuus järjestettiin 12.9.2024 klo 17.30-19.
- 13 osallistujaa
 - Kuopio, 4 osallistujaa
 - Leppävirta, 3 osallistujaa
 - Lapinlahti, 2 osallistujaa
 - Suonenjoki, 2 osallistujaa
 - Siilinjärvi, 2 osallistujaa

Esille nousseita näkemyksiä:

Asukkaat toivoisivat joukkoliikennettä (ELY-liikenne) ja pyöräilyä edistettävän seudulla:

- ELY-liikenteen palvelu heikkoa iltaisin ja viikonloppuna
 - Joukkoliikenteeseen toivottiin useammasta suusta lähijunaliikennettä
 - Pyörän ottamista mukaan joukkoliikennevälineeseen pitäisi parantaa seudulla
 - Turvattomia, hankalasti käytettäviä ja huonosti varusteltuja pysäkkejä
 - Seudulla joukkoliikenteen nykytila pakottaa valitettavasti käyttämään autoa
 - Matkaketjuihin ja joukkoliikenteen vaihtoyhteyksien toimivuuteen panostettava
-
- Kuopiossa on hyvät pyörätiet koko kaupungin alueella, Siilinjärvellä on ihan hyvät pyöräily-yhteydet
 - Kuopion keskusta-alueella (ruutukaava-alue) liikaa liikkujia samoilla väylillä ja toivottiin parempaa erottelua
 - Pidemmältä ei turvallisia pyöräily-yhteyksiä -> liian usein joutuu pyöräilemään vitostien vartta, joka on vaarallista
 - Syrjemmälle mentäessä risteysalueilla vaarallisia ja ongelmallisia kohtia

Esille nousseita näkemyksiä:

Asukkaat kokivat, että seudun liikkumispalvelut eivät palvele kaikkia väestöryhmiä tasa-arvoisesti:

- Opiskelijat ja nuoret kärsivät, kun yhteydet seudulla eivät riittävän hyvät, jotta pystyy olemaan opinnoissa mukana.
- Opiskelijoiden liikkuminen haastavaa Kuopion ulkopuolella. Joukkoliikenteen aikataulut ovat haastavia arjen kannalta.
- Kotona asuvat eläkeläiset eivät pääse viikonloppuna Kuopion torille tai arkena päivän aikana teatteriin.
- Eläkeläisten liikkuminen haastavaa, kun koulukyyteihinkään ei pääse enää ulkopuoliset kyytiin.
- Syrjäseuduilta ei mahdollisuuksia liikkua päiväsaikaan.
- Kimppakyyteihin tulisi kannustaa ja niiden mahdollistamista parantaa

Asukkaat kokivat, että seudulla liikkumisen turvallisuutta tulisi parantaa:

- Autoilukulttuuri on huonoa Kuopiossa. Maanteiden varsilla pyöräilijä on auton tiellä lähtökohtaisesti. Jalankulkijoita ei kunnioiteta.
- Sähköpotkulaudat ovat vaarallisia. Useampi tyyppi kyydissä ja kovaa vauhtia keskustassakin. Lojuvat skootit aiheuttavat myös vaaran.
- Kuopion keskustassa pyörän paikka ei ole selvä, epäjatkuvuuskohtia ja epäselvyyksiä.
- Kulkumuotojen paremmalla erottelulla voitaisiin parantaa liikenneturvallisuutta varsinkin Kuopion keskustassa.
- Puhuttiin vilkkuvista valoista suojateiden yhteydessä, mitkä varottavat suojatiestä. Näitä on toteutettu Siilinjärvellä ja toivottiin muuallekin.

Tärkeimmät tavoitteet seudulla (asukkaiden näkemys)

- Turvallinen ja helppo- joukkoliikenne ja saavutettavuus
- Pyörätieverkon kehittäminen, huomioidaan jalankulkijoiden turvallisuus ja reitit.
- Joukkoliikenteen runkolinjojen erilaiset aikataulutarpeet.
- Saavutettavuus: Kehyskuntien ja alueiden elinvoima riippuu siitä, että paikat on saavutettavissa kestävästi ja toimivilla yhteyksillä.
- Kunnossapidon oltava laadukasta niin kesällä kuin talvella
- Eri liikkumismuotojen yhteensovittaminen, reitit, aikataulut, liput, hinnoittelut, matkaketjut
- Toimivat matkaketjut kestävästi

Miten kestävien kulku- ja kuljetusmuotojen olosuhteiden parantuminen voisi vaikuttaa arkeenne?

- Paremmat yhteydet parantaisivat perheen mahdollisuuksia liikkua itsenäisesti ja vähentäisi auton käyttöä
- Pyörän mukaanotto joukkoliikenteen mahdollistaisi paljon laajemman liikkumisympäristön kuin nykyään
- Kannustaisi liikkumaan enemmän ja monipuolisemmin. Tulisi käytyä enemmän toimistolla ja asioilla.
- Mahdollistaisi laajemman alueen asuntojen etsimiselle suhteessa työpaikkaan ja sosiaalisiin verkostoihin
- Lähijunaliikenne parantaisi liikkumismahdollisuuksia merkittävästi. Kahden lapsen ja rattaiden kanssa hankala mennä bussilla.



Yhteenveto:

Toimenpidetyöpaja elinkeinosektorin edustajien kanssa

24.10.2024

Ajankohta ja osallistujat:

- Tilaisuus järjestettiin 24.10.2024 klo 12-14.30.
- Osallistujia mm.
 - Energia-ala
 - Joukkoliikenne (liikennöitsijät)
 - Kuljetusala
 - Kaupan toimijat

Vihreä siirtymä logistiikassa

- Toimijoilla selkeät päästövähennystavoitteet
 - Panostettu aurinkoenergian hyödyntämiseen kiinteistöissä
 - Kaupan yksiköt investoivat kiinteistöissä asiakkaiden latauspisteisiin
 - Kuljetuksissa ja joukkoliikenteessä kokeiltu sähkö- ja kaasurekkoja sekä busseja
 - Raskaan liikenteen latauspisteitä lastaustermiinaaleissa ja bussivarikoilla
- Sähkö nähdään ratkaisuksi kaupunkiliikenteessä
 - Joukkoliikenteen osalta kilpailutukset määrittävät kehityksen tahtia
 - Citylogistiikassa sähköistyminen tapahtuu 10 vuoden aikajänteellä
- Joukkoliikenteessä vihreä siirtymä sähköön
 - Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne puhdasta 2030 (esim. biodiesel, biokaasu, sähkö, vety)
 - Kaupunkiseudun joukkoliikenne päästötöntä 2035 (esim. sähkö, vety)

Vihreä siirtymä logistiikassa

- Biokaasu tulee myös yleistymään
 - Sähkön haaste pitkät kuljetusmatkat ja suuret volyymit (akkukapasiteetin tarve suuri)
 - Raskaan liikenteen pikalatauksessa suuret investointikustannukset
 - Rekkojen ja kaukobussien osalta on epävarmuutta sähköteknologian kehityksestä
 - Biokaasu nähdään kilpailukykyisenä 5 vuoden aikajänteellä
- Biokaasun tankkausasemia tulossa lisää
 - Rakennetaan 3–4 uutta biokaasun tankkausasemaa vuosittain Suomeen
 - Ei montaa tankkausasemaa samaan kuntaan tai kaupunkiin
 - Runkokuljetukset mahdollistetaan hajautetulla biokaasun tankkausasemaverkostolla
 - Verotus tekee biokaasun käytöstä kilpailukykyistä rekkaliikenteessä
- Vihreä siirtymä etenee nopeammin kuin koskaan
 - Toimijoiden näkökulmasta siirtymän pitää olla taloudellisesti kannattavaa
 - Kalliita ja teknologisesti epäkypsiä ratkaisuja ei haluta lähteä edistämään

Vihreä siirtymä logistiikassa

- Ruoan verkkokauppa kasvussa
 - Kaupan suuryksiköt huonosti saavutettavissa kestävillä liikkumismuodoilla
 - Tilannetta helpottaa ruoan verkkokaupan kasvu
 - Ruoan kotiinkuljetuksen yleistyneet pääkaupunkiseudulla, Tampereella ja Turussa
 - Kuopiossa potentiaalia kasvulle
 - Ruoan verkkokaupan saatavuutta Kuopion seudulla laajennettu
 - Kaupunkiseudulla otettu käyttöön kaupparobotit
- Julkisen sektorin rooli mahdollistajana mm.
 - Tilanvaraukset sähkön ja kaasun lataus- ja tankkausjärjestelmille
- Valtiolla ohjaava rooli vihreässä siirtymässä
 - Käyttövoimien kirjo on suuri ja haasteena oikean käyttövoiman valinta
 - Investoinnit suuria, eikä haluta investoida väärin ratkaisuihin

Yhteenveto:
Toimenpidetyöpaja julkisen sektorin edustajien kanssa
29.10.2024

Ajankohta ja osallistujat:

- Tilaisuus järjestettiin 29.10.2024 klo 9-11.30.
- 19 osallistujaa
 - Traficom
 - Ely-Keskus
 - Kuopio
 - Siilinjärvi
 - Leppävirta
 - Suonenjoki
 - Lapinlahti
 - Kuopion kaupungin yrityspalvelut
 - Savon koulutuskuntayhtymä
 - Savonia
 - Itä-Suomen yliopisto

Kehyskunnat ja ELY-alueet

- Kuntataloudessa resurssit ja rahat ovat tiukassa
 - Valitettavasti ei välttämättä ole resursseja muuhun kuin olemassa olevan ylläpitoon
- Liikenneturvallisuus edellä
 - Seudun kunnissa käpy edistämishjelmat sekä liikenneturvallisuussuunnitelmat
 - Toteutetaan em. ohjelmien ja suunnitelmien toimenpiteitä resurssien puitteissa
 - Päivitetään käpy ohjelmia ja liikenneturvallisuussuunnitelmia noin 5 vuoden välein
- Kehitetään liityntäliikennettä ja matkaketjuja
 - Pyritään kehyskunnissakin mahdollistamaan lyhyet arkimatkat kävellen tai pyörällä
 - Lisätään ja kehitetään pyöräpysäköintiä mm. kuntakeskuksissa, bussipysäkkien ja koulujen läheisyydessä sekä liikuntakeskuksilla
- ELY bussiliikenteen palvelutasomäärittely antaa suuntaviivat
 - Tuotetaan joukkoliikennepalvelua palvelutasomäärittelyn mukaisesti
 - Seudun pääpysäkeillä panostetaan pyöräpysäköinnin lisäksi informaatioon

Kehyskunnat ja ELY-alueet

- Kohdennetaan rajalliset resurssit
 - Pienillä ja resurssitehokkailla toimenpiteillä pyritään saamaan vaikuttavuutta
 - Panostetaan nykyisen infrastruktuurin inventointiin
 - Kartoitetaan asukkaiden liikkumistarpeita ja pyritään käyttäjälähtöiseen suunnitteluun
 - Esteettömyyskartoitusten kautta löydettävissä kevyitä toimenpiteitä toteutettavaksi
- Ei tehdä kaikkea itse, vaan hyödynnetään yhteistyömahdollisuuksia mm.
 - Viestintäyhteistyö sekä olemassa olevan viestintämateriaalin hyödyntäminen ja jako
 - Yhteistyö valtion hanke- ja investointirahoitusten hakuprosesseissa
- Tiedottaminen ja viestintä myös päättäjien suuntaan
 - Lisätään päättäjien tietoa kestävien liikkumismuotojen hyödyistä
 - Päättäjille tulee viestiä myös asukkaiden liikkumistarpeista

Kuopio ja oppilaitokset

- Infra ja olosuhteet
 - Panostetaan nuoriin ja heidän matkojensa kestävyYTEEN
 - Oppilaitosten ja koulujen pyöräpysäköinti sekä reitit
 - Panostetaan ympärivuotisuuteen
 - Talvihoidon priorisointi jalankulun ja pyöräilyn osalta
 - Panostetaan kestäväN liikkumisen solmupisteisiin
 - Matkaketjut, pyöräpysäköinti
- Ohjauskeinot
 - Panostetaan vaikutusten arviointiin ja tietopohjaisuuteen
 - Ohjataan suunnittelua tehokkaammin ja vaaditaan moderneja ratkaisuja
 - Parannetaan työmaiden ohjausmahdollisuuksia ja vähennetään niiden negatiivisia vaikutuksia
 - Toteutetaan julkisen sektorin henkilöstölle kestäväN liikkumisen suunnitelma ja kannustetaan yksityisiä toimijoita laatimaan vastaavat mm. ohjeistuksella
 - Hyödynnetään pysäköintiä liikkumisen ohjauksen keinona vielä nykyistä enemmän

Kuopio ja oppilaitokset

- Joukkoliikenne
 - Toteutetaan maankäyttö joukkoliikenteen yhteyksien varsille
 - Panostetaan joukkoliikenteen vuorotarjontaan ja matka-aikoihin sekä lipputuotteiden hinnoittelun kilpailukykyyn
- Matkailu
 - Toteutetaan pyörämatkailusta laajempi suunnitelma koko seudulle
- Viestintä ja markkinointi
 - Laaditaan kestävän liikkumisen viestintä- ja markkinointisuunnitelma, jossa huomioidaan eri kulkumuodot ja käyttäjäryhmät
 - Osallistetaan päättäjiä kävely- ja pyöräilyauditointeihin sekä lisätään tietoisuutta



Yhteenveto: Asukasraati toimenpiteistä 29.10.2024

Ajankohta ja osallistujat:

- Tilaisuus järjestettiin 29.10.2024 klo 17.30-19.
- 10 osallistujaa
 - Leppävirta, 3 osallistujaa
 - Kuopio, 2 osallistujaa
 - Suonenjoki, 3 osallistujaa
 - Siilinjärvi, 1 osallistujaa
 - Lapinlahti, 1 osallistujaa

Asukkaiden näkemys SUMP kärkitoimenpiteiksi Kävely ja pyöräily

- Liikenneturvallisuuden parantaminen
- Talvikunnossapidon priorisointi
- Reittien määrän lisääminen
- Kulkumuotojen erottelu
- Liityntäyhteydet joukkoliikenteeseen

"Pyöräpysäköinti työpaikoilla ja joukkoliikenteen solmupisteissä -> pyörä, erityisesti sähköpyörä (myös sähköpotkulaudat), tulisi saada lämpimään, kuivaan, siistiin ja turvalliseen paikkaan"

"Sähköpotkulautoja ja tietyömaita on paljon kaupunkiympäristössä -> olisiko ajatusta sähköpotkulaudoista, mihin ne ohjataan?"

Asukkaiden näkemys SUMP kärkitoimenpiteiksi Joukkoliikenne ja matkaketjut

- Enemmän vuoroja
- Vaihtoyhteyksien parantaminen
- Parempi informaatio
- Lipputuotteiden yhteensopivuus
- Pyörän kuljettaminen

"Lipputuotteiden yhteensopivuus helpottaisi ihmisten liikkumista, kun voisi jatkaa samalla lipulla seuraavassa kulkumuodossa mm. VR -> bussi"

"Vaihtoyhteyksien toimivuus mm. bussivuorojen porrastaminen ja aikataulujen yhteensovitus, reaaliaikaisen informaation tarjoaminen sekä kaukobussiliikenteen saavutettavuus"

Asukkaiden näkemys SUMP kärkitoimenpiteiksi Yhteiskäyttöautoilu ja kuljetukset

- Kyytien yhdistely
- Kutsuliikenne
- Liikkumistarpeen vähentäminen

"Busseja on turha ajattaa tyhjillään, joten pitäisi olla palvelualusta kimppakuljetuksiin -> kutsuliikenne"

"Illan harrastustoiminnan liikkumismahdollisuuksien edistäminen kimppakyytiratkaisuilla tms. Lisäksi liikkumismahdollisuudet tapahtumiin ja kulttuuriin ääreen."

"Ihmiset ajavat itsekseen paljon töihin esim. Siilinjärven ja Kuopion välillä -> kimppakyydit säästää rahaa ja luontoa, mutta hyödynnetäänkö nykypäivänä?"

Asukkaiden näkemys SUMP kärkitoimenpiteiksi Tiedottaminen, viestintä ja markkinointi

- Koulutus ja liikennekasvatus
- Kampanjat
- Markkinointi
- Kannustimet

"Paljon puhutaan siitä missä sähköpotkulautailijoiden kuuluu ajella -> tähän liittyenkin voitaisiin tarjota liikennekasvatusta sähköpotkulautojen käytöstä lapsille ja nuorille -> tämä lisää heidän omaa ja muiden liikkujien liikenneturvallisuutta"

"Lapsena opitut hyvät liikkumistottumukset voisivat kantaa pidemmällekin"

"Kampanjat erittäin hyvä idea, tiedottamista päästöistä mm. hiilijalanjälkilaskurit"